

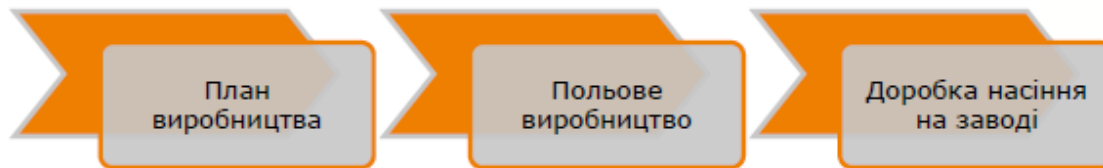
Лекція. Організація виробництва гібридного насіння

- 1. Терміни та визначення понять**
- 2. Схема виробництва гібридного насіння кукурудзи.**
- 3. Польові обстеження та апробація посівів.**

Рекомендована література:

1. Насінництво й насіннезнавство польових культур// За ред. М.М. Гаврилюка-К.: Аграрна наука, 2007. – 216с.;
2. Насінництво з основами насіннезнавства/За ред. М.О. Кіндрука.-К.: Аграрна наука, 2012р.-264с.;
3. Методика проведення апробації сортових посівів кукурудзи і сорго ,2009.-48с.;

Схема виробництва насіння кукурудзи

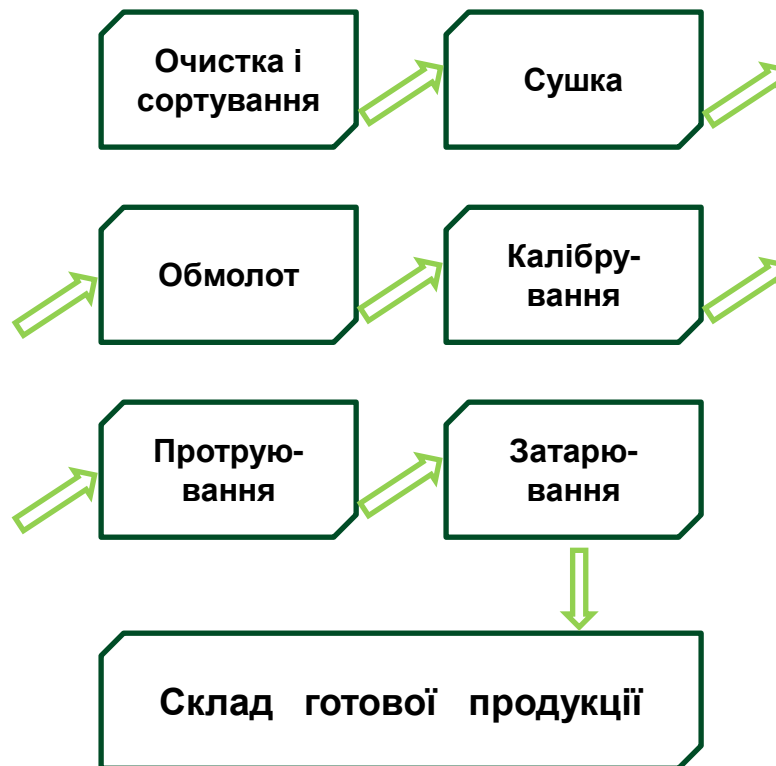
ВИРОБНИЦТВО

Виробництво складається з двох підрозділів

Вирощування
гібридів в полі

Переробка на заводі

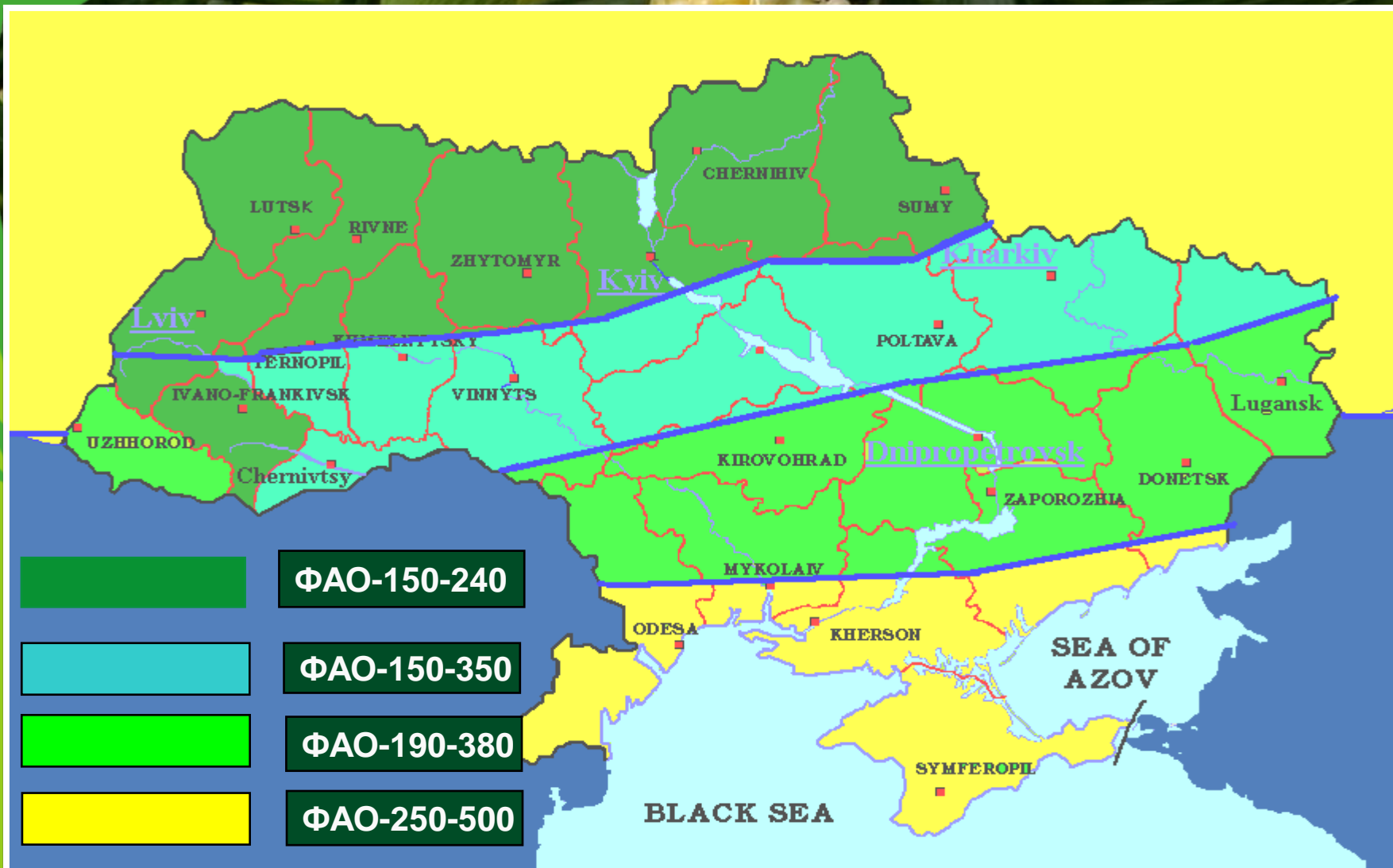
Передпосівна підготовка

Якість розпочинається з підготовки процесу виробництва....

ЗОНИ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ ПО ГРУПАМ СТИГЛОСТІ

КУКУРУДЗА ГРУПИ СТИГЛОСТІ

❖ ФАО 170-199 *Рання*

❖ ФАО 200-299 *Середньорання*

❖ ФАО 300-399 *Середня*

❖ ФАО 400-499 *Середньопізня*

❖ ФАО 500> *Пізня*

ТЕХНОЛОГІЯ: ОРАНКА

Всі технологічні операції проводяться технікою іноземного виробництва, що має значні переваги над вітчизняними аналогами.

Так, зяблева оранка проводиться оборотними плугами фірм “Лемке” та “Квернеленд” в агрегаті з потужними тракторами “Джон Дір”, що виключає подальше вирівнювання ґрунту.

ТЕХНОЛОГІЯ: ПОСІВ

Передпосівна культивуація проводиться комбінованими агрегатами, які проводять якісний обробіток ґрунту за один прохід.

Використання сучасних пневматичних сівалок французького виробництва “Ноде” та “Моносем” забезпечує задану густоту посіву і рівномірне розміщення в рядку.

Необхідну норму захисту рослин від бур'янів, шкідників та хвороб забезпечують висококліренсні оприскувачі “Джон Дір”, обладнані пінними маркерами.

Полюве виробництво (вирощування) насіння

Своечасна сівба – запорука отримання однорідних сходів, високого рівня запилення!

🦋 Сівба відбувається під керівництвом спеціалістів по вирощуванню за спеціально розробленими рекомендаціями

🦋 Кожний гібрид у виробництві має свою специфічну схему

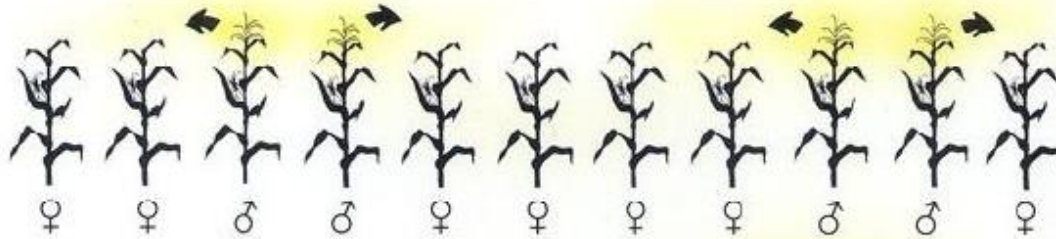

Типи гібридів та переваги їх використання

- Залежно від компонентів схрещування розрізняють такі типи гібридів: міжсортіві, сортолінійні, **міжлінійні**, синтетичні популяції.
- В свою чергу міжлінійні поділяються на:
  - **Прості міжлінійні** $(A \times B)$
  - **Прості модифіковані** $[(A \times A1,) \times B]$ або $(A \times A1) \times (B \times B1)$
  - **Трилінійні** $[(A \times B) \times C]$
  - **Трилінійні модифіковані** $[(A \times B) \times B,] \times C$ або $(A \times A1,) \times B)] \times C$
  - **Подвійні міжлінійні** $[(A \times B) \times (C \times D)]$
  - **Подвійні міжлінійні модифіковані** $[(A \times B) \times B1]] (C \times D)$
- **Комбінаційна здатність** – здатність гомозиготної самоzapильної лінії чи сорту давати при схрещуванні з іншими лініями гетерозисне гібридне потомство, яке має підвищені життєздатність та врожайність.

Схема посіву

Існує різні варіанти схем посіву при вирощуванні насіння кукурудзи

Найчастіше використовується схема 4:2

Схеми посіву

- Схеми посіву розробляються на основі спеціальних дослідів, які проводять в регіоні вирощування насіння
- Схеми посіву удосконалюються на основі спостережень, які проводять спеціалісти по вирощуванню насіння

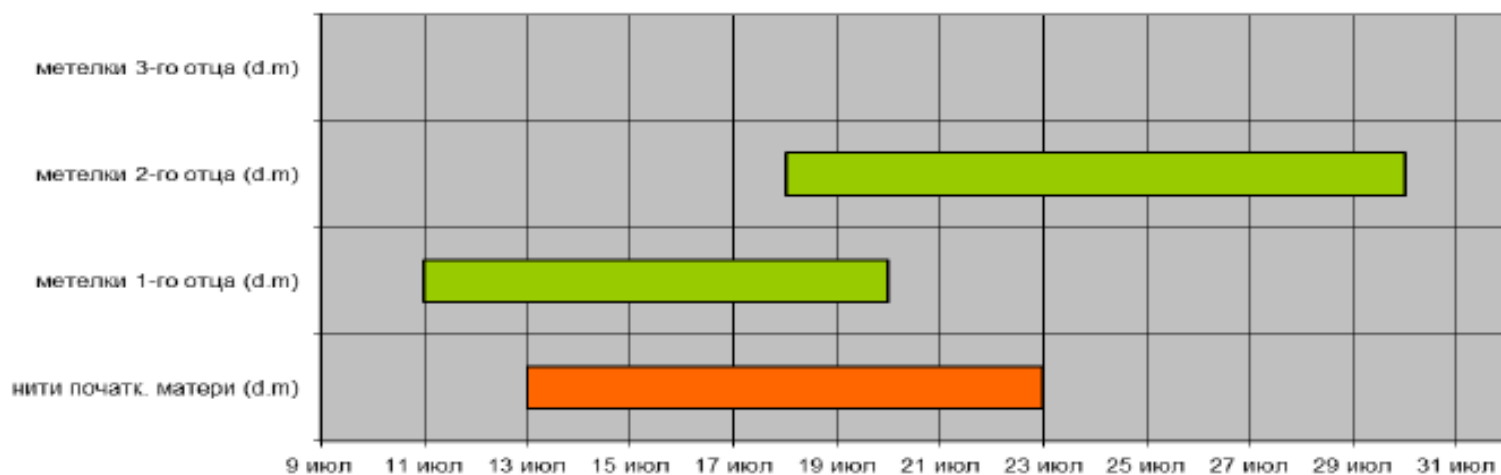
Рекомендація вважається правильною для двох строків сівби батьківської лінії:

Материнська лінія	Батьківська лінія
10% викидання шовку	10%-50% цвітіння першого строку сівби
50% викидання шовку	10% цвітіння другого строку сівби

Приклад синхронізації цвітіння

начало цветения 5% - конец цветения 5%

Видалення волотей

Існує два типи видалення волотей: ручна і механічна

Механічне видалення волотей

ТЕХНОЛОГІЯ: ОБРИВ МІТЕЛОК

Глибоке видалення волоті

- **Глибоке видалення волоті допомагає запиленню але зменшує масу тисячі насінин**

Приєднання України до ОЕСР

- В 2009 році України була приєднана до Схем ОЕСР (Організація економічного співробітництва і розвитку) по зерновим, кукурудзі та сорго.
- *Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)*
- Лютий 2011 прийнятий закон «Про приєднання України до Схем ОЕСР для сортової сертифікації насіння зернових, призначеного для міжнародної торгівлі і **Схем ОЕСР для сортової сертифікації кукурудзи і сорго призначеного для міжнародної торгівлі**»

Штаб-квартира ОЕСР.
Шато де ла Мюетт, Париж.

Норми просторової ізоляції при розміщенні насінницьких посівів кукурудзи та сорго

Каткегорія посіву			Гранична норма ізоляції (м), не менше	
			кукурудза	сорго
Самозапильні лінії	розсадники розмноження першого і другого року	без достатнього захисту від небажаного запилення чужорідним пилком	500	400
		з наявністю штучних або природних перешкод, які є гарантованими завадами проти чужорідного запилення	200	200
	елітне насіння (супереліта і еліта)		500	400
	репродукційне насіння (перша і друга генерації)		300	200
	Гібриди		батьківські форми інших типів гібридів (F_1 та F_2)	300
		товарного призначення (F_1)	200	200
Сорти та гібридні популяції		елітне насіння (супереліта і еліта)	300	400
		репродукційне насіння	200	200

Нормативні вимоги щодо термінів проведення польових обстежень сортових посівів кукурудзи та сорго по контролю запилення

<i>Культура</i>	<i>Черговість обстеження в період квітування рослин</i>	<i>Фаза (відсоток) квітування рослин материнської форми</i>
Кукурудза	перше	до 5%
	друге	40-60%
	третє	більше 90%
Сорго	перше	до 10%
	друге	70-80%

Умови проведення польових обстежень по контролю запилення на ділянках гібридизації та ділянках розмноження стерильних аналогів кукурудзи

<i>Мета та схема вирощування насіння</i>		<i>Черговість обстеження</i>	<i>Мінімальна кількість облікових рослин з приймочками на базову площу посіву (до 50 га), шт.</i>	<i>Додаткова кількість облікових рослин з приймочками на кожний гектар, що перевищує базову площу (не менше), шт.</i>	
Розмноження / отримання стерильних аналогів самозапилюваних ліній / гібридів		перше	200	4	
		друге	1000	20	
		третє			
На фертильній основі		перше	1000	20	
		друге			
		третє			
На стерильній основі	за схемою відновлення		перше	200	4
			друге	1000	20
			третє		
	за схемою «змішування»	на рядках стерильної форми	перше	200	4
			друге	1000	20

Умови апробації та нормативи якості сортових посівів кукурудзи

<i>Категорія посіву</i>		<i>Мінімальна кількість облікових рослин на базову площу посіву (до 50 га), шт.</i>	<i>Додаткова кількість облікових рослин на кожний гектар, що перевищує базову площу, шт.</i>	<i>Типовість, % (не менше)</i>	<i>Максимальна кількість зернівок, уражених хворобами, шт. на 100 качанів</i>	
Самозапильні лінії		ЕН	500/500*	10/10*	99,9	300
		РН				
Гібриди	батьківські форми гібридів (F ₁ , F ₂)	500	10	99,8	500	
	товарного призначення (F ₁)	250	5	99,0		
Сорти та гібридні популяції		ЕН	500/500*	10/10*	99,5	300
		РН	500	10	99,0	500

Збирання врожаю

Збирання врожаю – тільки в початках з використанням спеціальних комбайнів

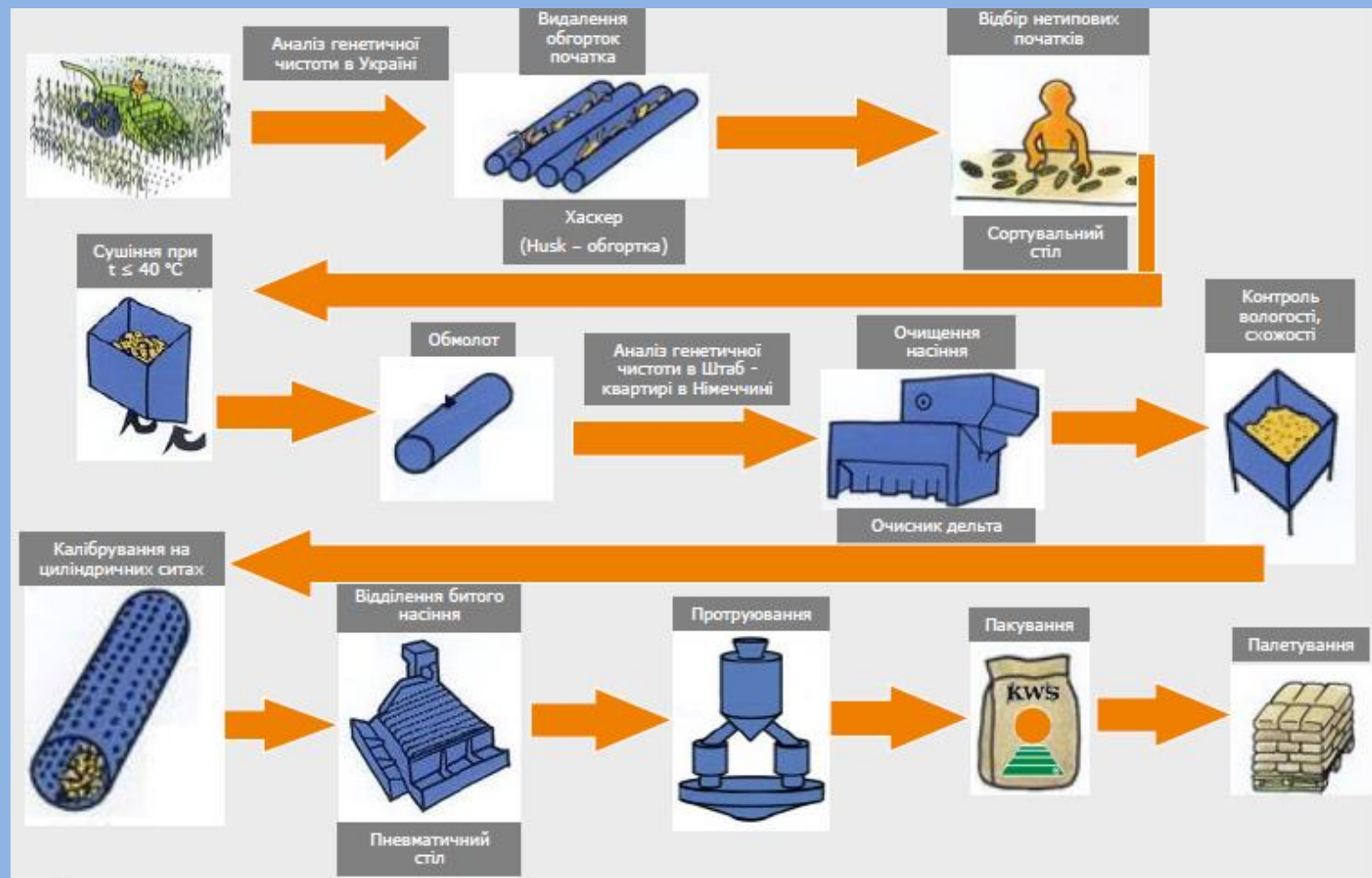

ТЕХНОЛОГІЯ: ЗБІР УРОЖАЮ

На збиранні врожаю працює збиральний загін, до складу якого входять спеціальні високопродуктивні комбайни “Бургон”, які здатні за добу збирати 80-100 га насінницьких посівів і великовагові автомашини, що упродовж 2-3 годин доставляють качани на кукурудзо-калібрувальний завод, що виключає переробку на токах і, відповідно, помітне зниження якості насіння.

Схема доробки насіння кукурудзи

ТЕХНІЧНЕ УСТАТКУВАННЯ

Доробка насіння кукурудзи

Калібрувальний завод в с.м.т.
Закупне, Чемерівецького р-ну,
Хмельницької області

- 👉 Кваліфіковані співробітники
- 👉 Обладнання «Cimbria»
- 👉 Власна лабораторія

ТЕХНІЧНЕ УСТАТКУВАННЯ

ТЕХНІЧНЕ УСТАТКУВАННЯ

ТЕХНІЧНЕ УСТАТКУВАННЯ

ТЕХНОЛОГІЯ: ПЕРЕРОВКА СИРОВИНИ

Таким чином, на одному підприємстві сконцентровано всі ланки виробництва гібридного насіння кукурудзи. Корпорація “Маїс” несе відповідальність за весь процес виробництва, за якість насіння в повному обсязі.

З метою забезпечення найвищої якості завершального етапу виробництва насіння соняшнику, збудовано найсучаснішу в Європі лінію (фірми “Кімбрія”, Данія) для переробки сировини, вирощеної в полі.

ТЕХНІЧНЕ УСТАТКУВАННЯ

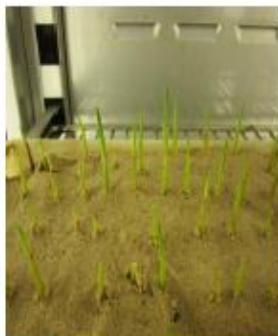

ТЕХНІЧНЕ УСТАТКУВАННЯ

Контроль вологості

Контроль схожості,
Звичайне та Холодне (cold test)
пророщування

Контроль фізичної чистоти

Контроль нанесення протруйника
на насіння

Лабораторне попереднє
калібрування «мінісайзинг»

ТЕХНІЧНЕ УСТАТКУВАННЯ

ТЕХНІЧНЕ УСТАТКУВАННЯ

ВИРОБНИЧІ ПОТУЖНОСТІ

Маючи в своєму розпорядженні достатню кількість ріллі (оренда, суборенда), високопродуктивну ґрунтообробну, посівну, збиральну сільськогосподарську техніку, кваліфікованих в галузі насінництва спеціалістів, компанія “Maic” в змозі виробляти не тільки 6 тис. тонн високоякісного насіння кукурудзи та близько 3 тис. тонн насіння соняшника, але й значну кількість насіння інших с/г культур (soя, горох, ріпак, озима і яра пшениця, ячмінь та інші).

Сертифікація насіння

Державна інспекція
лісового господарства
в Хмельницькій області

СЕРТИФІКАТ на насіння ХН 159511

* Л/А 23-18-109-10

Виданий до 13.12.2014 року
Виданий 12.12.2013 р. органом сертифікації
Перевірка інспекцією лісового господарства в Хмельницькій області
на насіння, що належить ТОВ «НС Україна»
м. Київ

(за всіма показниками крім маси насіння, ролі, віку)
Культура Куркутза Сорт Київськ
Категорія за територією II-1 (населення) Рік урожаю 2013
Номер партії 18-23-18-109-015-13 Маса партії 29,01 тонн
(мікрограмів)

Кількість одиниць упаковки 1413 мішків
Відомості про маркування партії насіння
Маркування відповідно базового стандарту на зерно в 6228227 по 6220110,
а 6220111 по 6220649

Середня проба надійшла для апробування на актом від 09
листопада 2013 р. № 104 і зареєстрована на № 1939-1939

Результати випробування

1. Зовнішній (визначається відхиленням від норми):	ОПКИ 5. Складові <u>08</u> %
1) копії порожньої	1) умови проведення аналізу:
2) частки неземельні	<u>н/в в «20-10» р С</u>
	Зубчаті, еліпсоїдні (П),
	<u>0</u> добо
	звільнені від зривкової оболонки
2. Чистота, відсотків:	2) кількість зовнішніх проростків,
1) маса насіння основної культури	<u>0</u> %
<u>99,9</u> %	3) кількість звареного насіння
2) у сумі чисті:	<u>0</u> %
обробленого _____ %	У сумі чисті життєздатного _____ %
просіяного _____ %	4) кількість нормально
3. Відміл <u>0,1</u> %	дорослого насіння (енергії
у сумі чисті переважляють	дорослого) відповідно <u>08</u> %
групи _____ %	5) інші категорії зерниці <u>2</u> %

4. Маса насіння (за всіма видами 6. Вологість 32,9 %
ст./кг (або %))
у сумі чисті:
1) культурних рослин 0
2) бур'янів 0
в т.ч.:
зливних _____
незливних/непророслих 0
всього за сумою _____

7. Маса 1000 насіння 254,1 гр.
8. Показники енергійності, морозостійкості та зимовості відповідно:
1) маси насіння пробних утворів зливних 1
2) маси насіння пробних утворів незливних/непророслих 1
3) маси насіння енергійності пробних утворів 0
4) маси насіння зимовості пробних утворів 1
(маси)

9. Інші відомості (згідно з ДСТУ 4138:2002 від 21.11.13р. Згідно з вимогами ДСТУ 4138:2002 на кілограм насіння в 1 міл 04.12.2013р. Видано 5000 «Фурса», базовий сертифікат в 18-23-18-109-13, від 05.12.13р. Насіння програмно програмом Миском XI, Формат - 2 класи)
Рівень життєздатності за територіально-географічними методами _____ %
Умови проведення випробування _____
Випробування насіння проведено згідно з вимогами ДСТУ 4138:2002.

Підписано Державною інспекцією
лісового господарства в Хмельницькій області.

(підпис керівника органу сертифікації)

Перевірено О.І.

